

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat hóra — — 25 K. — f.
 Három hóra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislave
 čís. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyilított közlemények garmond
 soronként — fillér.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Másiratok vissza nem adatnak.

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivatalba kerjük utasítani.

A lap kiadója: NYITRAI és TARSA.

Gazdasági
numerus clausus.

A kormány ama tervéről olvastunk, hogy bizonyos átmeneti időre felakarja függeszteni majdnem mindenféle iparigazolvány kiadását. Ugyanis a kormány véleménye szerint az ipar egyes ágaiban és a kereskedelemben nagy a tulprodukción, iparral és kereskedelemmel sokkal többen foglalkoznak, mint azt a modern munkamegosztás elve megkíváná. Hírszerint azért akarja az új üzletnyitásokat és műhelyalapításokat megakadályozni.

Hogy ez a tulprodukción meg van, az tagadhatatlan valóság. Láthatjuk Léván is, hogy különösen az üzletek gombamódra elszaporodtak s különösen a tíz év előtti konjunkturás gazdasági élet idején nyílt sok üzlet s ma már valóban több van belőlük, mint amennyire a mai gazdasági életnek szüksége volna, vagy a kereskedelmi forgalom megkíváná.

De hát ki csodálkozhat azon, hogy az emberek erőszakkal is élni akarnak és egzisztenciájuk fenntartása érdekében még a szalmaszába is kapaszkodnak, akár csak a vízben fuldokló. Néha előre is sejtik, hogy valószínűleg nem fog sikerülni nekik a vállalkozás, de azért mégis csak megpróbálják azt az üzlet vagy műhelyalapítást, mert hiszen valamiből csak kell élni. Vajon mi lenne hogy ha mindenki kiállna az utca sarkára, vagy mindenki, aki ma óriási harcot vív a kenyérért, reményvesztetten felhagyna az üzleti kísérletezésekkel és egyszerűen csak munkanélküli segélyért jelentkezne a hatóságoknál?

Ilyen foltozgató kísérletezéssel — mint ez a tervezet — nem lehet megmenteni sem a tespedő kisipart, sem az általános szegénység miatt megcsappant kereskedelmi életet. A mammoth cipőgyárak halálra ítélték a szlovenszkoí cipő ipart, de azért látjuk, hogy a szuszterinasok fűtyörészve várnak arra az időre amidőn felszabadulnak, segítédek lesznek és reménykedve gondolnak arra is, hogy majd utána egyszer valamikor, mint mesterek a saját panglijuk elé ülhetnek le ők is és akkor a maguk gazdái lesznek. A mai rendszer talán ezt a szakmát sujtja a legjobban, látják ezt azok a szülők is, akik erre a pályára adják a gyermekeiket, de mit csináljon az a szegény szülő, aki maga is a legszükségeseb-

ben él és nagy könnyebbség már az is számára, hogyha gyermekének élelmezése alól tetszabadul s emellett nem igen válogathat fia számára elhelyezkedési lehetőségekben. Ez csak egy példa az ipar egyik igazán reménytelen életű ágából, de így van ez másutt is. Egy-egy szakmunkás megpróbálkozik azzal — hogyha van egy kis pénze műhelyre, szerszámra — és önállósítja magát. Hogy lenne szabad ezt a törekvést a kormánynak megakadályozni azzal az okoskodással, hogy nagy a konkurencia, sokan vannak már az iparosok és kereskedők. Várjunk még kicsit kihálnak, vagy kipusztulnak másként, vagy jobb időre virradunk. Hogyha olyan sokan vannak, akkor miért engedi meg a kormány, hogy Szlovenszkon kívül eső területekről a nagyipari üzemek, gyárak itt elárusító üzleteket nyissanak és a szlovenszkoí ipar és kereskedelem amugy is súlyos helyzetét konkurenciájukkal még súlyosabbá tegyék.

A szlovenszkoí magyarság zöme részére alig van más elhelyezkedési lehetőség manapság az ipari, kereskedelmi és földművesi pályán kívül. A közpályán a magyarság arányszámához mérten még mindig nincs képviselve. A vasutnál nem alkalmazták a magyarokat, sőt ma ott is nagy leépítések folynak. Más állami hivatalokban is fehérholló számba megy a magyar tisztviselő vagy alárendeltebb alkalmazott is. A föld is fokozatosan kicsuszik a magyarság lába alól és a mezőgazdasági üzemek racionalizálásával mind kevesebb munkákészre van szükség ott is. Lehetetlennek tartjuk az olyan megoldást, amelyet a kormány tervez, hogy most még az önállóságra való lehetőséget is, hogyha átmeneti időre is, kivége a szlovenszkoí ipari szakmunkások kezéből. Mert ha a kormány azt látja, hogy nem lesz a szakmunkásnak munkája az önállósítás révén, akkor azt is érezni lehet, hogy segédi minőségben sem lehet munkája, mert a természetes szükségletet valakinek csak ki kell elégíteni, országos szempontból teljesen közömbös, hogy mint munkás, vagy mint mester elégíti e ki azt.

De féltő, hogy ennek a következménye az lenne, hogy az a szlovenszkoí szakmunkás, aki gazdaságilag felfelé törekszik, nem kapna iparigazolványt, elkeseredésében kiállana munkanélkülinek az utca sarkára, a csehországi gyárak pedig

vigan szállítanak Szlovenszkoiba még nagyobb mértékben az ipari cikkeket, a csehországi gyárak lerakatai még nagyobb mértékben terjeszkednének itt a szlovenszkoí kereskedők rovására, azért a szlovenszkoí gazdasági élet az ilyen numerus clausustól nem várhat semmi javulást, de várhatja még a kontárok szaporodását, azok iparigazolvány nélkül fognak dolgozni.

Az ipari és kereskedelmi szakma művelőinek tulprodukciónját már a tanulók felvételeit szabályozó intézkedések korlátozzák. Hogyha ezeket valóban betartják, akkor az utánpótlás nem lehet olyan tulmértézet, hogy kormánybeavatkozásra lenne szükség az önállóságra vonatkozó törekvések redukálására. Ez az intézkedés csak akkor válthatna ki általános helyeslést, hogyha a kormány az ipari és kereskedelmi önállósításban így megakadályozott egyéneknek kenyeréről más módon tudna gondoskodni.

Uj megfigyelések a méhek életében.

Hogy a méheknek jelentékeny térbeli, de különösen időbeli tájékoz- és emlékezőtehetségük van, arról meggyőződtek már nemcsak a tudósok, hanem a méhészek is. Régen megállapították, hogy például a tatárkatáblák a méhek csak a reggeli órákban látogatják és tizenegy óra után ezeken a földeken már nem találunk soha méheket. A kis állatkák pontosan megjegyzik maguknak, hogy egyes virág- és növényfajtákat a nap melyik óráiban érdemes felkeresni, mert a növények, különböző fajtáik szerint, a nap különböző szakáiban adnak bőséges hímport és mézet.

Hogy a méhek időbeli érzékének titkát a tudomány is pontosan felkutatassa, a müncheni egyetem állattani intézetének vezetője a közelmúltban tervszerű kísérleteket tett, amelyek igen érdekes és figyelemreméltó eredményekkel végződtek.

A kísérlet alatt álló méheket sikerült a napok egyes óráira bedresszírozni s amikor a napirendjüket ezek a kísérleti állatkák már megszokták, a kutatók megváltoztatták ezt a már betanított rendet s tanulmányozták, hogy a megváltozott körülmények között milyen magatartást tanúsítanak. Az egyes csoportokhoz tartozó állatok színes sellakkal jelölték meg és a betanított csoportok mindig pontosan jelentek meg a táplálékkal megelt tégelyek előtt s a megfigyelő bámulatos pontosságot tapasztalt az egyes rajoknál.

Étkezési időt napokon keresztül betartották a rajok, egy napon azután a kísérletezők üres tálcákat tettek a már megszokott étkezési helyre. Meg lehetett állapítani, hogy a méhraj anélküli, hogy „felderítőket” küldött volna előre, egyszerre csoport le az üres tálcákra s családással zűmmögte körül a tálat, ahol még az előző napokon ételt talált. Az állatkák meg-megújuló buzgalommal vizsgálják át a tálcákat és ebben a vizsgálódásukban türelmetleneknek és makacsoknak

lázszottak. Nemsokára hirtelen tovaszállt a raj, de rövid idő múlva ismét visszatért és ismét eredménytelenül vizsgáldózt, keresgélő táplálék után a megszokott helyen. Mindez nem tartott tovább egy negyedóránál s miután a megszokott étkezési időpont elmulat, a raj végleg eltávozott. A nap többi órájában már nem tértek vissza, csak másnap próbálkoztak ismét és harmadnap már szerettek meggyőződést arról, hogy ezen a helyen nem találnak többé táplálékot s a negyedik napon egyetlen méhecske sem szállt többé az üres tálcákhoz.

Egyes helyeken a kísérletezők minden második- és harmadnapon, szabálytalanul, de mindig ugyanabban az órában tettek ki táplálékot. Ezekre a helyekre először felderítő szállítások is az azok meghozták a hirt a táplálék jelenlétéről, csak akkor szállt oda a raj, hogy hatalmába kerítse a mézet és a himpót.

A kísérletek kétségtelenül bizonyították, hogy a méheket a nap különböző óráira be lehet idomítani, hogy ebben vagy abban az időpontban jelenjenek meg a táplálékukért. Az étkezési időpontokat meg is lehet szaporítani s ha kell, naponta három-négyyszer is megjelennek a táplálékkal telt tálcák előtt, a legfontosabban betartva az órarendet.

Ha a méhek időbeli emlékezőtehetségét a külső körülményekre vezetnénk vissza, feltehető, hogy a méhek a napszakok, a nap állásának különböző változásaihoz igazodnak, annál is inkább, mert a kis állatok rendkívül érzékenyek a külső atmoszférikus és egyéb behatásokra. Feltételezhetnők tehát, hogy a fény erőssége, a levegő hőmérséklete mind összefüggésben van időbeli orientálóképességükkel. A müncheni kísérletezők azonban megállapították, hogy ez a feltevés nem áll meg. A méhek ugyanis tisztán villanással világított sötétkamrában is reagálnak az időbeli dresszurára, szóval olyan helyen, ahol külsőleg nem változik semmi s ahol nincs az állatuknak alkalma a nap változásának tüneteire által is orientálódni.

Azt mondhatnánk egyesek, hogy a pontosan érvényesülő időbeli tájékozódóképességét

a méheknél valószínűleg az időnkint fellépő éhség érzete teheti lehetővé. Ezt a feltevést is megcáfolja az a körülmény, hogy a dolgozó méhek, amelyek az összegyűjtött mézet és viaszt időnkint a kasba raktározzák el, nem táplálkoznak rendszeresen, mert akkor nem lehetne ezeket — amint hogy ez a kísérletezőnek sikerült — a táplálkozási helynek naponta egyszeri látogatására beidomítani. A dolgozó méh, ha egy bizonyos mennyiségű, ha naponta egyszer is, összegyűjtött, nyugodtan viselkedik és nem adja tanújelét annak, hogy éhség kínozza. De sikerült meggyőződést szerezni arról is, hogy a dolgozó méh eleiben a nap minden szakában még korán reggel is, táplálék van, ami arra vezethető vissza, hogy a méh szükség esetén a kasban is tudja csillapítani éhségét. A méh időbeli orientálóképessége magában a rendkívül intelligens, rendkívül finom és érzékeny természetében rejlik. Maga a dresszura is csak azt fejleszti ki a méhben, ami az állatban megvan idomítás nélkül is. A méhecskének nagyon szükséges fegyvere az orientálódás, mert a virágokban a nektár és himpó produkciója bizonyos rendszerek szerint korlátok közé van szorítva. Számátalan virág van, amely a napnak bizonyos órájában nyitja ki csak kelyhét s a méheknek mindezekhez a körülményekhez igazodniuk kell, mert különben elpusztulnának.

Nagyon érdekes az a körülmény is, hogy a méhek élete pontosan a huszonnégy óras napra van beidegezve és csak ezzel a beosztással idomíthatók még a villamosfényvel megvilágított kamrában is. Nem sikerül az idomítás, ha az ember a napot részükre mesterségesen néhány órával megrövidíti vagy meghosszabbítja és az új, természetellenes időrend szerint próbálja a méhek életét berendezni. Ilyenkor rendkívül erős ellenállásra találunk s a méheknek minden igyekeztük abban merül ki, hogy az idő és napszakok természetes ritmusára visszatérjenek.

Hogyan maradhatunk egészségesek ?

Senki sem erős, egészséges, ha nem született egészségesnek. Az emberek és autóbilok nagyon hasonlóak. Így például csak az a jó autóbil, amely jó gyárból került ki. Ugyanez a helyzet az emberiségnél is. Ha ha valaki olyan autóbil akar vásárolni magának, amely hosszú-hosszu éveken át használatban maradhat, akkor jó és megbízható gyárhoz fordul, mert az ezekből kikerülő autóbilok — kellő gondozás mellett — mindig túlélik az olcsó, de rosszabb gyártmányokat.

Ebből is világos, hogy egészséges ember csak egészséges szülőtől származhatik. Sajnos, vannak a könyvvelmű és gondatlan életmódok a következtében, amelyet őseink éltek, nagyon sok ember már születésétől kezdve gyöngén és erőtlően halad az élet útján. Ezen természetesen nem tudunk segíteni, de az intő példákban legalább is tanulhatunk és gondunk lehet arra, hogy a jövőendő generációk már egészségesebben éljenek és egészségesebb gyermekeknek adjanak életet.

A második kérdés természetesen az, hogyha kénytelenek is vagyunk elfogadni ezeket az adottságokat, hogyan tudnánk mégis okosan és egészségesen élni! Megint az autóbil hozzuk fel példának, hiszen láthatjuk, hogyha az átlagember autót vásárol, milyen nagy gondal bánt vele. A legjobb beint vásárolja, ügyel arra, hogy mindig legyen elég olaj a tartályokban és ami a legfontosabb, nem feledkezik meg az autóbil tisztításáról. Nos, ha az ember olyan alaposan tud gondoskodni autóbiljáról, hogy van az, hogy száz eset közül kilencven-kilencben a tulajdon testére és szervezetére ezredannyi figyelmet sem fordít?

A legtöbb esetben ez tisztán csak a gondatlanságon múlik. Ma már egyre több fiatal férfi és fiatal asszony kezd figyelembe venni az egészséges élet egyszerű szabályait, de azért még mindig nagyon sok tenálól van hátra ebben az irányban. Pédának oká-

Léva története a XVII. században

Irta: HAICZL KÁLMÁN dr.
VII.

Léva vára azonban olyan vár, amelyet látni kell. Belső vára kicsiny, köépületű és négyszögökalu melynek körüllet hat nádtornyocska van. A kapitány háza, a hadiszertár és magtárak vannak benne, más épület nincs. Keletre néző kis kapuja van. E belső várnak árka a Garam vizével van tele és süppedékes.

Külső városa. A belső várnak részét övező Garam folyó mocsara partján, keletre terjedőleg kettős tömestfal kerítésű vár van, melynek ötszáz deszkatejű háza nem valami szép. Árka körskörül vízzel van tele. Keletre néző egy fakapuja van. A benne levő két templom közül az egyik Khunkjár dsámi, a másik a nagyvezir dsámija lett. A rájak (szolgák) mind eljövén, behódoltak és házaikban maradtak. E várbán 40—50 bolton kívül egyéb nincs.

A vártól keletre eső hegyeken, a szőlőkben, a várra nézve sok magaslat van, sőt ha a szőlőkben valaki egyet köp, az is a várba esik.

Csatra-patra Ali pasa tettelet e várba parancsnoknak. A bírói hivatal szótöven akcse fizetéssel Ramazán effendinek adományozták. Khászkei Khálil ágát 7 oda (század, azaz 962) janicárral örnek tették meg benne. 1 oda dsebedsi, 1 oda topcsi (tüzér) és egyéb szandsákokból 7 szandsággal összesen 4000 válogatot katoná muháfázási (várvédő) helyzetet el benne s a 2000 fegyveres várkatonával 12.000 odság aga iratott össze és Ujvár alatt Léva vára külön szandsákbégi székhellyé lett. 300 falunak lakossága eljövén, behódolt és a katonaságtól örséget kaptak." (Török-magyar történelmi emlékek. U. o. 378. l.) A Léván hagyott örség száma mindenestre tulzott; annyi azonban bizonyos, hogy erős örséggel látták el.

A lévai szandsák megszervezésére vonatkozólag négy rendeletet ismerünk.

1663. dec. 11—20. Rendelet Ali pasa volt beglerbég, jelenleg a lévai szandsák mütesarrifájhoz.

A lévai vár nehéjeihez tartozó, meghódolt és emeunamét nyert raaját kimélve, az ellenség földjét pusztítsa, népét hódoltassa be. Hadműveleteihez alája rendeli a lévai vár védőjét, Mustafa adanai beglerbégét.

Ugyanakkor rendelet ugyanahhoz.

Jelentése szerint az esztergomi szandsáknak 5—6 év, sőt 15—20 év óta engedetlen városait és falvait engedelmességre szorította

és most azt kéri, hogy azok a lévai szandsáknak csatoltassanak. Kérése nem teljesíthető; a régebben adózó falvak régebbi központjaikhoz tartoznak. Léva várához pedig csak azok, amelyek a vár bevétele után hódoltak be.

Ugyanez ügyben a nagyvezér Hüsein budai pasának, Ujvár védőjének előterjesztése alapján 1664. márc. 28- april 26-a között újabb döntést hozott oly értelemben, hogy csak a Léva elfoglalása óta alakított timárirtokok élvezői tartoznak Lévához, a régiebbek azonban, ha irtokuk esetleg Léva közelében is fekszik, Esztergomhoz tartoznak s ennek várbán lakni kötelesek. (Ltári közl. 1928. 304.)

Mint hogy pedig a lévai szandsák bégei és tisztjei a más, nevezetesen a Nógrádhhoz tartozó jobbágyokat is sanyargatták, a nagyvezér ugyanekkor Ali pasa adanai beglerbéghez a következő rendeletet küldte: Hamza nógrádi szandsákbég panaszra szerint szandsákja rájaitól a lévaiak is teklifet és zimetet követelnek s ezek kettős terheket raknak rájuk: a régebben Nógrád alá tartozó Nógrád-vidéki falvak rájait a lévaiak se ne adóztassák, se ne dolgoztassák. (Levélt. közl. 1929. 70.)

Bartakovich Gáspár ellen Léva feladása miatt Bécsben panasz emeltek. Ez a kérelmére Wesselényi nádor 1664. január 28-án vizsgálatot rendelt el, amelyet február 3-án Trencsénben maga a nádor foganatosított Soldos Miklós kir. táblai és kancelláriai hites jegyző közreműködésével.

A kihallgatott tanukhoz intézett kérdőpontok a következők voltak:

1. Tudják-e a biznyságok és látták-e, hogy miolta Ujvárat a török megszállotta, azóta éjél és nappal serény vigyázással volt a lévai vicekapitány Bartakovith Gáspár mellette levő vitézekkel a lévai végekhez?

2. Tudják-e, hogy a lévai vicekapitány B. G. uramra a török sok izben reá irván kérte tőle a várat mind praesidiummal együtt, mely leveleket a biznyságokkal mind közölt s mind pedig a várat mind addig nem adták föl, valamiddig a nagyvezér táborával alája menvén, Lévat éppen környül vétette?

3. Tudja-e tanu, hogy mind az előtt s mind akkor sok izben sokakat lövetett a várból a törökhöz azon vicekapitány és hogy a sűrű lövés miatt egy ágyú is elszakadozván három németet is elrontott?

4. Tudja-e, hogy a nagyvezér levelet küldvén a vicekapitányra, hitre kihívatta s kérvén a várat, a mikor bejött a táborból nem maga, hanem a benne levő vitézlő magyar és német rendből álló sereg egyenlő akaratjából adták föl a várat és hogy azon sereg akaratjából ment is ki a táborra ő kegelme?

ért, ugyan hány ember van, aki elég komolyan foglalkozik azzal a problémával, hogy milyen ételeket egyen. Hosszu évtizedes tapasztalatok azt mutatják, hogy nagyon kevés ilyen ember van.

Valamikor az emberiség történelmében ismeretlen fogalom volt a fehér kenyér. Amikor az emberek azután kezdtek civilizáltabbak és ennek következtében felültekes lenni, a gazdag emberek úgy kezdték gondolni, hogy nem finom dolog közönséges barna kenyeret enni, jóllehet világléleltünk mindig azt ették őseik. Egyszerre divatba jött a fehér kenyér és ma már nem is drága ez a valamikor ritka csemegéje. Persze ez nem jelenti azt, hogy ma már senki sem eszik többé barna kenyeret, sőt éppen ellenkezően, örömmel látjuk, hogy egyre többen és többen vannak, akik nagyon okosan visszatértek a barna kenyérhez és Olaszországban például a fehér kenyeret rendeleti uton el is tiltották. A rendelettel természetesen senki sem szállhat szembe és meg vagyunk győződve arról, hogy az olasz nép egészsége nagymértékben javulni fog ennek a rendeletnek a következtében.

Egy másik jel, amely azt mutatja, hogy az emberek kezdenek többet törődni az egészségükkel, az, hogy egyre több friss gyümölcsöt és zöldséget fogyasztanak szerte a világon. Ez nem is olyan régen egyenesen lehetetlen lett volna Európában legtöbb országában, miután nem tudtak elég friss gyümölcsöt importálni a tengerentúlról, de a mai tökéletes közlekedési eszközök mellett nincsenek többé „szeszónickek” és az év minden szakában egyformán hozzáférhető a szegegyeb ember is a friss zöldséghez és friss gyümölcshöz.

Az átlag-ember azzal sem sokat törődik, hogy mit iszik. Megfigyelések szerint túlságosan sok teát és kávéat isznak az emberek, ezzel szemben alig-alig van ember, aki elég vizet inná. Igazán nyilvánvaló lehetne mindenkinek előt, hogy az emberi szervezet belső részeinek éppen olyan szüksége van a tisztogatásra, mint például az arcunknak, vagy a kezünknek, ugyhogy naponta két és fél, három liter jó vizet kell innunk ahhoz, hogy belül is tiszták lehessünk.

A tapasztalat ezzel szemben azt bizonyítja, hogy vannak embertársaink, akik egy hó alatt sem isznak ennyi vizet.

Egyáltalán az ember a legnagyobb örültséget követi el a napi kosztját illetően. Hogy csak egyetlen példát hozunk fel, a liszt legteljesebb részét, a korpát, a disznók előtálalja, így aztán érthető, hogy a kutyák és a disznók egészségesebbek, mint az ember.

Ha azt akarjuk, hogy a jövőendő generációk egészségesekek legyenek, meg kell tanítanunk már kora gyermekkorukban gyermekeinket az egészség egyszerű szabályaira, kiváltképpen pedig a lányokat, hiszen ezek nevelik a gyermekeket. Akárhogy is vigyázzunk, azért mindig lesznek erősebb és gyöngébb emberek, mert az átorlékek örök szabályait nem tudjuk megváltoztatni, viszont igazán nem látjuk semmi okát annak, hogy gondos és óvatos élet mellett az emberek túlnyomó többsége el ne érhetné a százéves életkort. A tudomány mai állása mellett fölösleges lenne minduntalan emberi roncokkal találkozunk és az ember is úgy pusztulna el végül is, mint az automobil: nem lenne töntre, hanem egyszerűen használhatóságának ideje járna le száz év múlva.

— **A Magyar Irás** összevont május — június száma a napokban jelent meg dus tartalommal. Fője Géza lévai földünk a parasztiörök feltűnésének jelentőségeit fejtegeti érdekesen. Dallos István a nyitra — barsi magyar palóc felszigetét ismerteti, Gömörly János folytatja a régi diákfelegyeimi ügyeket. Sebasi Ernő novellával, az amerikai Reményi József három verssel szerepel. Jarnó József folytatja Martinovits apját és kortársairól szóló tanulmányát. Kovács Endre, Szombathy Viktor, Darkó István, Lányi Menyhért pompás elbeszélései, Gulyás Pál, Palotai Boris versei mind figyelmet keltenek. Zapf László Darkó Istvánról ad írót portré. Fegyélő, színház, kritikai, stb. rovat egészíti ki a Magyar Irást.

KÜLÖNFÉLÉK

— **A Lévai Kereskedelmi Csarnok** f. hó 22-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Bernáth Adolf titkár beszámolt arról az akcióról, amely azt célozta, hogy a csarnok a kereskedelmi érdekek hathatósabb védelmére szempontjából lépjen be a Szlovén-szki Kereskedők Központi Szervezetébe. Az országos szervezet célja az összes szlovén-szki kereskedőket egyetlen erős szervezetbe tömöríteni és így a belkereskedelemben keresztlátó viendő reorganizáció ügyében állást foglalni; az orsz. szervezet keretében szakosztályokat kiépíteni, adó és jogsegély-osztályokat létesíteni; az idegenforgalom emelésére szervezetet létesíteni; érdekvédelem a devizaközpontnál és a nyilvános szállításoknál; tisztességtelen verseny elleni védelem és az illegális kereskedelem elleni harc; a keresk. és iparkamarában az állami, városi, kereskedői és ipartanácsnál kellő befolyás biztosítása saját képviselők által és állandó kontaktus az összes hatóságokkal és a kompetens kereskedelmi instanciákkal. Ugyancsak céljai között szerepel a kereskedők betegsegélyző pénztára, szociális biztosító és üdülőtelepek létesítése. Ugyancsak célja a szükségbe jutott kereskedők részére segítő, győgyítő, agkori és halál esztére segítőalapok létesítése; megbízható információs iroda létesítése; klub létesítésével a társadalmi élet kimélyítése; fiatal kereskedők nevelése; szak és nyelvtanfolyamok létesítése; döntőbíró-ságok peres ügyekben; tanácsadások posta és várn ügyekben. Az ismertetés után a közgyűlés kimondta, hogy egyelőre egy évi hatállyal belép az orsz. szervezetbe és azzal együtt fog működni, mint annak helyi szervezete.

— **Ma este lesz a Lévai Keresztény Munkásegylet** műsoros Anna-bálya saját helyiségében. Szives látogatást kér a vezetőség.

— **Enyhítik a tüzrendészeti rendeletet.** Szlovén-szki gazdasági köreiben nagy nyugtalanságot okozott a szlovén-szki országos hivatal által kiadott új tüzrendészeti szabályrendelet, amely a takarmány és a szalmakazlak elhelyezésére nézve drákói rendelkezéseket tartalmaz. A tüzrendészeti szabályrendelet ügyében Jaross Andor, magyar nemzeti párti ügy. elnök tizenkét járás megbízottaitól álló harminchattagú küldöttséget vezetett az országos elnökhöz, akitől a rendelet enyhítését kérte. A tárgyalás eredménye az lett, hogy az országos elnök utasította a járási főnököket, hogy a tüzrendészeti rendeletet a helyi viszonyoknak megfelelően hajtassák végre s ne ragaszkodjanak annak holt betűihez, hanem a szellemét tekintésék. A küldöttségben résztvettek a verebelyi, lévai, szelizi, párkányi képviselőtestületek tagjai is.

— **Rendes hidat a Török-kut sorra a percsi sziliphez.** A percsi szilipnek az utóbbi időben olyan nagy személyforgalom alakult ki, mint bármelyik városi utcában. Nem csupán a Perecben fürdőzők százaai járnak erre, hanem a szomszéd községek lakosai is. Mindez a nagy forgalom ideig a pallónyi keskeny vashidon keresztül bonyolódott le. Ez a keskeny hid azonban már nem felel meg a forgalom nagyságának, sőt veszélyes is, amennyiben nincsen korláttal ellátva, hiszen mint magántulajdon, eredetileg nem is volt a nyilvános forgalom részére szánva, hanem csupán csak a szilip közléására. A napokban egy nő le is zuhant róla a mélységbe és nagyobb zuzodásokat szenvedett. Úgy halljuk, hogy ide is rendes hid építését vették tervbe, ami igazán szükséges is lenne, amíg halálos szerencsétlenség nem történik.

— **Gyász hírek.** Varannay Lajos nyugalmazott főmozdonyvezető életének 56. évében Léván elhunyt. A megboldogult a vasut egyik ügybuzgó derek alkalmazottja volt, aki mindég elismerésre méltóan teljesítette hivatalos kötelességét. Kedden temették nagy részvét mellett. Végtiltszességén régi pályatársai testületileg vettek részt. — **Dernek Albin,** a lévai betegsegélyző egyik ügybuzgó tisztviselője, hosszú szenvedés után, életének

30. évében elhunyt f. hó 26.-án. — **Üzv. Partly Józsefné,** szül. Biró Berta, a pár év előtt elhunyt régi lévai becsült iparos özvegye, áldásos életének 82. évében rövid szenvedés után elhunyt. Tegnapi helyezett örök nyugovóra földi porrézést nagy részvét mellett. — **Lakatos Istvánné,** Lakatos István lévai adóhivatali tisztviselő édesanyja, életének 64. évében rövid szenvedés után Zolyomban elhunyt. Halálát kiterjedt család gyászolja.

— **Eljegyzés.** Székesváry Irénkét eljegyezte Svaral Antal. (M. k. é. h.)

— **Esküvő.** F. hó 26-án tartották esküvőjüket Tóth Annus és Studniczy Vilmos a lévai rkath. plébánia templomban (M.k.é.h.)

— **A Garam és Ipoly szabályozása.** Ismeretes a lapokból, hogy a Magyar Nemzeti Párt körzeti választmányi gyűlésén dr. Salkovszky Jenő tartománygyűlési képviselő előadást tartott az Ipoly és Garam folyók szabályozási ügyéről. A kérdés horderejét kell szempontból is fontos. I. Mindkét folyó évről-évre a meder melletti területek föl elhord, vagy kavicszal feltölti az árterületeken levő földeket. A gabonaföldeken és kaszálókon nagyobb károkat okoz. Ha tavasszal idejében jön az árvíz s a lefolyás nem tart hosszabb ideig, akkor jótékony hatása, ellenben, amikor közvetlen széna kaszálás előtt önti és iszapolja el a réteket, ha bármilyen gyors is a visszahuzdás, a kár nagy. Az ilyen kár az adófizetőket annyira érzékenyen sújtja, hogy a takarmány beszerzésre fordított pénz csak más két jó termés mellett térül meg. II. A szabályozási munkákat indokoltá tenné a mostani munkanélküliségre. A munkákat kb. 2—3 évet venne igénybe s ezen idő alatt nem volna munkanélküli, mert a szabályozási munkáknál oly nagy számú munkásra volna szükség, hogy a kérdés, legalább ezen a vidéken lekerülne a napirendről. Ennek nyomán kis lendület venne tengődő iparunk és kereskedelmünk. Tehát szociális célokot is szolgálja a munkálatok azonnali megkezdése. A Garam és Ipoly szabályozásának költségei az állami költségvetésben már évek óta szerepelnek, de hivatali nem kerül. A tartományi költségvetésben meg nyoma sincs, vagy ha van is, az előirányzott összeget a Garam felső folyásának szabályozására fordítják. Úgy tesznek, mintha nem értenének a folyók szabályozásához, azt kezdik, ahol végezni kellene. Dr. Salkovszky Jenő tartománygyűlési képviselő a folyók szabályozása iránt javaslatot terjesztett a tartományi képviselőtestület munkálatok azonnali megkezdése iránt, másrészt interpellációt nyújtott be az ügy késedelme miatt. Az Ipoly és Garammeltek nagy érdeklődéssel várják az ügy további fejleményét.

— **Mérsékelt áru visszautazási jegyek augusztus 12—16-ika között.** Tekintettel arra, hogy kedden, augusztus hó 15-én ünnep var, az államvasut augusztus 12-től 16-ig mérsékelt áru jegyeket ad ki a visszautazásra. A visszautazást legkésőbbén szerdán, augusztus 16-án délelben kell megkezdeni.

— **A Lévai Sport Egylet közgyűlése** szerdán zajlott le. Különböző jelentések és a felmentvények megszavazása után megajították a választást a következő eredménnyel: Diszelnök: Révay István, tiszteletbeli elnökök: Bárczy Oszkár és dr. Kmoskó Béla, ügyvezető elnök: Schubert Tódor, alelnök: Blaskovich Ádám, igazgató: Márkus Barne, titkár és jegyző: Szilassy Aladár, pénztárnok: Kern Oszkár, háznyag: Beicsák Andor, helyettese: Turay Kálmán, ügyész: Dr. Hübner Pál, orvos: Dr. Guba János. Számvizsgáló bizottság: Klein Ödön, Borcsányi Béla, Weinberger László. Választmány: dr. Balog Sándor, dr. Boleman Jánosné, Boros Béla, Beinrohr Dezső, Engel Pál, Majthényi László, Majthényi Lászlóné, dr. Nagy Béla, dr. Pető Imre, Schulez Gyula, dr. Símek István, dr. Sós László, Vojtás István, Weisz Gyula. Intézőbizottság: vezető: Blaskovich Ádám, csapatkapitány: Beinrohr Dezső. Tagok: Márkus Barne, Szilassy Aladár. Megállapíthatjuk, hogy az LSE fenállásának 35-ik esztendeje a teljes konszolidáció jegyében folyt le. Komoly sportmunka, az egy-

let nivójának emelése, jó hírűvének további öregbítése jellemezte az elmúlt sportévet, melynek kiemelkedő eseménye a XII-ik nemzetközi teniszverseny megrendezése volt, mely országos vonatkozásban is elismerést szerzett az egyesületnek és ugy érkölsi, mint anyagi sikereivel hozzájárult az egyesület sporttevékenységének emeléséhez. Az egyesület élete hűen tükrözi vissza a nyugodt alapon való fejlődést.

— **A Gödöllői világgjamboree számokban.** Már foglalkoztunk a világ cserkészifjúságának nagy találkozóival, mely aug. elsejével kezdődik Gödöllőn. Erről a nagyszabású világgjamboreeről azonban oldalakat is kevés volna írni, amiért egyszerűsügra reflektorként beszéljenek róla a számok, addig is míg megtekinthetjük e csodálatra méltó világgjamboree. Közétszámok 400—500, Izland 10, Anglia 4200, Hollandia 100, Belgium 300, Luxemburg 85, az emigráns oroszok 50, Franciaország 1500, Ausztria 100, Amerika 500, Svajc 30, Portugália 70, Spanyolország 70, Románia 250, Görögország 100, Sziam 5, Sziria 50, Haiti 5, Olaszország 500 (és a balillák), Délafrika 50, Jugoszlávia 300, Bulgária 50, Japán 50, Finnország 100, Litvánia 35, Lettország 50, Észtország 15, Lengyelország 1600, Skandinávia 175, Dánia 800, Németbirodalom 1000 cserkesszel vesz részt a jamboree és 14.000 magyar cserkész, akik mellől nem hiányzik Ceylon, Kína, Törökország, Görögország, Egiptom, Marokko, egész Ausztrália, Sumatra, Új-Zealand, Jáva, India stb. A tábor a koronauradalom 10.000 holdján terül el. Csak a sátorváros sugara 6—6 kilométer széles. Itt a fogalmat kis vasút bonyolítja le. 40 motoros és vitorlázó repülőgép lesz a táborban. A tábor napi szükséglete: 16 ezer kilogramm kenyér, 135 hl. tej, 40 métermarha hús. Uzsonnai vajkenyérre 14 métermarha vaj szükséges. Külön életrészt lesz a táborhely mellett, ahol a napi 70.000 látogató — ennyire számítanak — beszerezheti összes áruszükségleteit és szórakozhat. Egy kis sprásza a sok gigantikus méret között. A ceyloni cserkészek, akik még a Vörös-tengeri utazásukról előzetes értesítést küldtek érkezésükről, bejelentették, hogy „minden hoznak magukkal, csak egy pár elefántot kérnek mutatványaikhoz. A derék ceyloniak biztosan azt gondolják, hogy Európa közepén is elefántcsordákat terel a „tsaikosch“... A hajduböszörményi cserkészek egyik raja ponti lovakon tette meg a 3 napos utat Debrecentől Gödöllőig. A tábornak saját napilapja is lesz Tábori Újság címen. Majd meglátjuk, hogy fog megoldódni az elefántkérdés is, minden este a 43 német fiatalok együttese olyan dinamikával fog rendelkezni, aminek nagyságát számokban és most még szavakban kifejezni nem lehet, egyet azonban előre megállapíthatunk: a világgjamboree békéjének nagyobb alapja a jamboree, mint a zöld asztal. Itt említjük meg, hogy a szepei cserkészek mintegy harminc főből álló csoportja Gödöllő felé utaztatban, csütörtökön Lévára érkezett és az éjszakát itt töltötték. Rózsahegyől gyalog jöttek. A tanítóképzőben szálltak meg.

— **Szerencsétlenségek a cséplésnél.** E hét folyamán vidékünkön több szerencsétlenség történt a csépléseknel, köztük egy halálos, a másik esetben még nincs kizárva az esetleges halál. Barton Papos Gusztáv gazdakegény reggel 9 órakor fenn dolgozott a cséplőgépen. Az apja segítségét hívta őt a gépszi valamilyen rendellenességének megjavítására s amikor Papos Gusztáv leaart menni a gépről, a lába a dobba csuszott, amely azt összezsuzta. A lévai kórházba szállították, azonban nagy vérvesztéséig érte a szerencsétlen fiatalember, úgy, hogy már az amputálás sem használt és kisenvedett. A másik szerencsétlenség Ujbarson történt, ahol Rigó Mária garamrévi nő Farkas András gazdánál dolgozott. Reggel 5 órakor a cséplőgépbe rakta a gabonát, az ugynevezett etetőt végezte, mikor a lába a gépbe csuszott, amely azt bokában összezsuzta. A lévai kórházba szállították, ahol lábát térdőlt amputálták. Az óriási vérvesztéséig azonban katasztrófával fenyeget s aligha lehet a gép aldozatát megmenteni az életnek. A harmadik aldozat szintén nő. Nagysalloban Cseri

Erzsébet 34 éves, gazdálkodó felesége. termésük cséplésénél segédkezett, a gép tetejét sepergette, miközben jobb lába a fogaskerekek közé csuszott, amelyek azt bokában összezsuzták. A lévai kórházban amputálták a lábát.

— **Teherautó és a tolató mozdony.** Csütörtökön délután a lévai uradalom teherautójával Mihalovics László sofőr a lévai állomáson tolató mozdony előtt akart áthaladni a sineken, azonban a motor ebben a kritikus időken felmondta a szolgálatot és a mozdony az autót összezsuzta. A sofőr szerencsésen megmenekült.

— **Hogy a libáját megmentse: a teherautó elé ugrott egy nő.** Egyetlen liba miatt ismét tragédia történt. Amint benünk értesítene, pénteken reggel hét órakor halálos végű autóbélgázolás történt a léva—garamlői országút 77.420 km. számszáma. A lévai uradalom teherautója gabonát szállított Garamlőről Lévára. A kocsi Tóth Lajos sofőr vezette. Az ut jobboldalán libák haladtak, a libák közül egy liba az autó elé szaladt, mire a tulajdonos, Justh István kálmái hentes neje, — hogy a libát az elgázolás veszedelmétől megmentse, nem gondolva a bekövetkező veszedelmre, — éppen az autó elé ugrott. A csekély távolság miatt a sofőr az autót már nem tudta lefékezni s a szerencsétlen nőt halálra gázolta. A fejét roncolta szét. A kálmái csendőrség a vizsgálatot megindította.

Rendelő áthelyesés. M. U. Dr. Weisz Gyula gyermekgyógyász-szakorvos rendelőjét ugyanzon utca (Komensky—Kossuth) 7 sz. aia a Dr. Vicsék házba helyezte át. Rendel kizárólag gyermekeknek 14 éves korig; a Lieč fond és magánalkalmazottak részére is.

Értesítem az amatőr fotográfáló közönséget, hogy drogeriámban a filmek és lemezék előhívása, képek kopirozása, valamint nagyítások díjtalanul végeztek. Tükörfényes képek, művészi munka. Tisztelettel PICK ENDRE, fotográfáló cikkek szaküzlete.

Gyászkiöszönetek.

Mindazon rokonoknak, jó ismerősöknek, kik felejtethetetlen jó férjem, illetve édesatyánk elhunytával, jöleső részvételtük fájdalmunkat enyhítették és öt utolsó útjára elkisérték, ez uton mondunk köszönetet.

Özv. Varanny Lajosné és gyermekei.

Mindazon rokonoknak, kedves kolléga nőnek, barátainak és jó ismerősöknek, kik felejtethetetlen drága leányunk elhunytá alkalmával mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek és öt utolsó útjára elkisérték, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Kácsér Mihály és neje.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Vician Aladár — Pusztly Julanna fia Aladár Pál Dezős — Varady Gyula — Kácsér Rozália leánya Jolán — Kis Lajos — Miská Mária fia Lajos László

Házasságok. Katona János rkat. — Schorsch Irén Ágnes ref. — Szarka Gyula József rkat. — Svarba Mária rkat. — Zbirka Ferenc rkat. — Kliment Mária rkat. — Dr. Sterbinsky Otto Vilmos rkat. — Belopotcky Margit rkat. — Studnický Vilmos Antal rkat. — Tóth Anna rkat. — Cervenka Václav rkat. Protivinsky Leopoldina Pavlina rkat.

Halálozások. Szolcsánszky József 32 éves — Herman János 58 éves — Lukács János 1 napon aluli — Varanny Lajos 55 éves — Püpos Gusztáv 18 éves — Mikusik János 55 éves — Dermek Albin 29 éves — özv. Partly Józsefne — Biró Berta 81 éves

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Lajosa, jelentése.

	Jul. 22-én:	Jul. 25-én:
100 pengő	—	—
100 osztrák schilling	397,-	393-50
1 angol font	113,-	112-25
1 amerikai dollár	23-20	24-20
100 svájci frank	653,-	653,-
100 francia frank	134,-	133,-
100 líra	185-10	185,-
100 német márka	801-50	801,-
100 dinár	45-80	44,-
100 lei	—	18-75

A „Bars” rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

6.45 Torna, utána gramofon zene.
9.45 Hírek. 12.35 Hangv. folyt.
10.— Előadás—felolvasás 13.— Pontos időjézés.
11.10 Nemzetközi vízjel. 14.30 Hírek.
12.— Délit haragszó. 15.— Piaci árak, árf. hírek
12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, július 30.

BRATISLAVA. 10.15 Katonazene. 11 és 16 Zene Trencsentelepről. 18.05 Gramofon.

BUDAPEST. 9.15 Hírek. 10 R. kat. mise. 11.15 Unitárius istentisztelet. Majd Bura cigkz. 13.45 Gramofon. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Szalon-cikz. 17 „Költőkötöny” elbeszélés. 17.30 Munkádszolgálat. 18.20 „Szencziótkarok” előadás. 19 Haják Albert klarinetző. 19.30 „Cseresznyefavirág kerti ünnepe a japán császárnál” előadás. 20.10 „Lehár Ferenc szerzeményei” hangv. 22 Cserkészszövetség előadása. Majd Len Baker jazz-ckz.

PRÁHA. 7 Fúrdzők. 9 Gramofon. 9.15 Hangv. 10 Dalok. 17.50 Gramofon. 19 Fuvószene. 20 Szimf. WIEN. 10.15 Dalok. 11 Hangv. 16.55 Rádióckz. 19.20 Dalok. 20 Florenci mese. 22.15 Táncczene.

Hétfő, július 31.

BRATISLAVA. 10.10 és 14.50 Hangv. 18.25 Gramofon. 21.15 Zene.

BUDAPEST. 12.05 Szimfónikus zk. 13.30 Hangv. 15.30 Diákfelőla. 16 „A Barinkay kisasszonyok” elbeszélés. 17 Zongoraverseny. 17.30 „A magyar könyv hőskora” előadás. 18 Mándits-cikz. 19 „Pista fiam mi lett belőled” novella. 19.30 Brahm-művek. 21.15 Veres cigkz. 22.20 Gramofon. 23.20 Lantos-jazz.

PRÁHA. 12.05, 13.45, 17.45 és 18.10 Gramofon. 20.25 Mandolin-negyves. 20.45 Dalok. WIEN. 12 Hangv. 15.30 Dajkos Béla zk. 17.25 Hangv. 20.45 Nyáreji álmok. 22.05 Táncczene.

Kedd, augusztus 1.

BRATISLAVA. 11.05 és 18.20 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Csiki cigkz. 13.30 Közvetítés Gödöllőről. 17 Hangv. 17.30 „Tárlalkozások erdekes asszonyokkal” előadás. 18 Postás-cikz. 19 „Mária felolvasás. 19.30 Hangv. 20.10 Egyfelvonásos hangjátékok. Majd Toll cigkz. 23 Cserkészszövetség előadása. PRÁHA. 11, 12.10, 13.40 és 17.50 Gramofon. 19.10 Hangv. 21 Rádióckz. 22.15 Gramofon.

WIEN. 11.30 Gramofon. 12 és 17.05 Hangv. 19 Szimfónikus-zk. 21 Rádióckz.

Szerda, augusztus 2.

BRATISLAVA. 11.05 és 17.45 Gramofon. 17.55 Magyar óra. 19 Praha.

BUDAPEST. 12.05 Áll. rendőrségi zk. 13.30 Gramofon. 15.30 Diákfelőla. 16 A jamboree ünnepeles megnyitása. Közv. Gödöllőről. 17.45 Kiss cigkz. 18.30 „Mit lát a buvár a tenger fenekén” előadás. 19 Hangv. 19.45 Külügyi negeyeora. 20 Ilnczyk László és Kulinyi Ernő szerzeményei. 21.30 Szórakoztató zene. 23 Dénes cigkz.

PRÁHA. 11, 12.10, 13.40, 14.50, 17.45 és 18.05 Gramofon. 19.15 Knoch szerzemények. WIEN. 12 Holzer-zk. 17.30 Hangv. 19.35 Katonazene. 22.10 Közv. a Lehár tereméből.

Csütörtök, augusztus 3.

BRATISLAVA. 9.55 és 11.50, Praha. 18 Gramofon. 19, 20.20 és 22 Praha.

BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.30 Győri cigkz. 15 Úzenetek a cserkészaktórból. 16 Pista bácsi mese. 17 „A megszállott város” novella. 17.30 Zongoraverseny. 18 Közv. Gödöllőről. 18.30 Szekesfővárosi zenekar. 19.40 Lelohaty Balladák ad. elő. 20.15 Két vígopera a stúdióból. Majd Maltseiner jazz. 23 Réc cigkz. 23.30 Úzenetek a cserkészaktórból.

PRÁHA. 10.10 Gramofon. 12.30 Rádióckz. 13.40 és 17.45 Gramofon. 20.20 Heber dalok. 22.15 Zene. WIEN. 11.30 Zene. 12 Hangv. 15.55 Gramofon. 19.25. 21 Szimfónikus zk. 22.45 Táncczene.

Péntek, augusztus 4.

BRATISLAVA. 9.55, 11.55 és 14.50 Praha. 18.10 Gramofon. 19 és 20.30 Praha.

BUDAPEST. 12.05 Közv. Gödöllőről. 13.30 Szólókvartett. 15 Úzenetek a cserkészaktórból. 16 „Unepi lakoma” előadás. 17 Bertha zk. 18.10 Vidámest. 19 Honvéd-zk. 20.30 Gramofon. 21.45 Kiss cigkz. 22.45 Heidelberg—Buday—Sebő trio.

PRÁHA. 11, 12.10, 12.30 és 13.40 Gramofon. 14.50 Rádióckz. 18.15 Gramofon. 20.30 Rádióckz.

WIEN. 12 Hangv. 15.55 Cigányzene. 19.10 Hangv. 20.15 Rádióckz. 22.15 Hangv.

Szombat, augusztus 5.

BRATISLAVA. 9.55, 11.55 és 13.30 Praha.

BUDAPEST. 12.05 Virány-zk. 13.30 Hangv. 15 Úzenetek a cserkészaktórból. 16 Mesefora. 17 „Néhányvetés a labdarúgásról” előadás. 17.30 Bpesti III. ker. Törekvő Dalkör. 18.10 „A rádió a rádióról” előadás. 18.30 Gramofon. 19.30 Csevegés. 20. „Tárbörtiz.” Közv. a cserkészaktórból. 21 Farkas cigkz. 22 Szórakoztató zene. 23.30 Úzenetek a cserkészaktórból.

PRÁHA. 10.10, 12.05 és 13.40 Gramofon. 14.50 Szalonzene. 17.45 és 18.10 Gramofon. 19.10 Fuvószk. WIEN 12 Hangv. 16.30 Mandolinhangv. 17 Hangv. 19.55 Kézzongorás jazz. 22.20 Hangv.

Gabonárák:

Buza	—	100 kg	120—125	—	126 kor.
Rózs	—	—	65	—	67
Árpa	—	—	70	—	76
Kukorica	—	—	90	—	92

SPORT

Rovatvezető: Horos Béla

Tennisz: LSE—LTE 6:5. A Révay-serlegért lejátszott teniszmérkőzésből nehéz és igalmas küzdelem után az LSE gárdája került ki győztesen. Részletes eredmények a következők: Turay—Szathmáry 7:5, 2:6, 3:6, Palkovits—Trébits 4:6, 3:6, Beinrohr—Balog 3:6, 2:4 w. o. Márkus—Vas 1:6, 6:7 w. o. Férfi páros: Trébits—Szathmáry—Palkovits—Turay 6:4, 6:3, Márkus—Beinrohr—Vas—Balog 6:3, 7:5. Női egyes: Dénes—Knapp 6:0, w. o. Schwarzer—Weinberger 6:2, 6:1. Női páros: Schwarzer—Balog—Knapp—Weinberger 6:4, 6:2. Vegyes páros: Beinrohr—Dénes—Trébits—Knapp 6:4, 6:4. Turay—Schwarzer—Szathmáry—Weinberger 5:7, 7:5, 6:3.

Uszás: LTE—Ersekújvári válogatott 6:0. A két város rivalizálása és a várható szép sport nagyszámú közönséget vonzott az uszodába s tanúja volt annak a főlénynek mellyel uszónk és pólozónk behozták azt a pluszt, melyet az utóbbi időben szereztek az Ersekújváriak — a zöld gyeppen.

Hat számban ütköztek meg és hat vereséggel hagyta el Újvár válogatottja a medencét.

A részletes eredmények:

1. 3x1 uszodahossz vegyestaféta: 1. LTE (Quitt, Révész, Fég) 1:12 mp. 2. Ersekújvári válogatott 1:17 mp.

II. 4x uszodahossz férfimellúszás: 1. LTE Cserey, 1:15 mp. 2. Rédey (Újvár) 1:20. Az LTE 15 éves Csereyje hatalmas tehetség. Tavaly őt nagyot javult, stílusa kikristályosodott. 1:15 mp-és ideje 87 méteren száz méteres pályára átszámítva a cseh-szlovák ifjúsági rekord határát verdesi.

III. 4x uszodahossz férfigyorsúszás: 1. Feldmann (LTE) 1:05,9. 2. Chinoránszky (Újvár) 1:11. Az LTE a kiváló Ginzery távollétében is a hatalmasat javult Feldmann Belával abszolút biztosan nyeri a legklasszikusabb uszósorozat.

IV. 2. uszodahossz gyermekúszás: 1. Széll 1:03,8 mp. 2. Geyringer 1:05,5 mp. 3. Heyn. Ebben a számban a vendégek nem indultak.

V. 2. uszodahossz női mellúszás: 1. Lovas Sári (LTE) 41 mp. 2. Valková (Újvár) 44 mp. 3. Bocskóvá (Újvár). Lovas tréninghiánya dacára abszolút-könnyen győzött.

VI. 4x uszodahossz gyorsstaféta: 1. LTE (Heimann, Somogyi, Feldmann, Fég) 2. ESE (Klemanovits, Bugan, Chinoránszky, Orisko). Karcsapással nyerve, a hazai uszók főlényük tudatában könnyen vették ezt a számot, úgy, hogy az egy távon kitűnő Orisko stafétája 3 méternyi hátrányt behozva, a finisben majdnem meglepetést csinált.

VII. Müngrás: Katzl (Slavia, Praha) a kétszeres országos bajnok nagy ellenfelébe ütközött az ugródeszka „személyében”, mely legfeljebb ugrándózsra, de nem müngrásra alkalmas. (A furdőkönzönség a megmondhatója, hogy ez az elefektett, senki által nem használt sikos, szálkás, a furdőkök fejeit verdes deszka már mennyi sérülést okozott.) A müngrobajnok így inkább csak sejtethette mint mutathatta tudása gazdag kincstárát.

Vízipólo: LTE—Ersekújvári vál. 5:4 (2:1) LTE: Ruitt — Heimann, Somogyi — Steiner — Link, Feldmann, Fég, Újvár: Dióssy — Barta, Rédey — Bugan — Klemanovits, Orisko, Chinoránszky, Szokatlanul erős iramu és igalmas mérkőzésben győzte maga alá az erősen tartalékoltt LTE a nyitrai nagygyúval, Bugannal megerősített Újváriakat. Az az egyelőre győzelem ellenére a második felidőben már egy pillanatra sem vált kétségessé az LTE győzelme, a végeredmény 4:1 és 5:3-as vezetés után született meg, miután a behozhatatlannak vélt előnye tudatában a hazaiak iramukkal alábbhagytak. Az LTE a körülményekhez kepest kielégítetlen, de a töle megszokott formához mérten, nyilván alul játszott. Az LTE-ből Heimann, Link, Steiner és Quitt elégtettkéi ki, míg az Újváriaknál a nyitrai Bugan és Orisko egy teljes klasszissal megelőzi a többieket. A revancha-vágytól sarkalt Újváriak mára Ersekújvárra kötötték le az LTE-t, hogy legalább részben kiközösíthessék a csorbát. Bíró Weisz László volt.

Az LSE augusztus 17—20-ig fogja megrendezni a cse. MTSZ. megbízásából 3 ország közötti válogatott ifjúsági tenisz versenyt, előkészíteli serényen flynak. Ugyanakkor a Kolozsvári A. C. tenisz csapatát is vendégül látja az LSE megerősített teniszgárdája. A versenyre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Márkus Barna, az LSE igazgatója.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre való levelelbi érdeklődésekhez kérünk válasza szolgálat levezelőlapot csatolni

Eladó két szobából, két konvhából álló lakóház. Csepregi u. 43. szám.

Vendéglő egyedüli a községben, trafikál, forgalmas országút mellett, nagy kerttel és udvarral eladó. Cim: Vendéglő. Hulvinyi, posta Ter. Sarluby. 1036

Kakai uton két háztelek jutányosan eladó, ugyanott egy nagy deszka sopa cserépfeláll olcsón kapható. Cim Kakai ut 84 sz. 1023

Obecný úrad Mýtné Ludany — Községi hivatal Vámosladány

Číslo: 325-II 1933. szám.

VYHLÁŠKA.

Obec Mýtné Ludany vydá cestou veřejnej dražby do prenájmu **obecné polovné právo** na dobu 6 rokov počínajúc od dňa 1-ho februára 1934. a končiac dnom 31. júla 1940. Dražba bude zadržaná **dňa 27-ho augusta 1933. popoludní o 15 hodine** v miestnosti notárskeho úradu v Mýtných Ludanoch. Do dražebného podmienok možno nahliadnúť počas úradných hodín u notárskeho úradu.

Mýtné Ludany, dňa 20. júla 1933.

vedúci notár

HIRDETMEŇY.

Mýtné Ludany (Vámosladány) község nyilvános árverés útján 6 évre, azaz 1934. évi február hó 1-től, 1940. évi július hó 31-ig bérbeadja a község tulajdonát képező **vadászati jogot**. Az árverés **1933. évi aug. hó 27-én, délután 15 órakor** a mýtné ludany-i (vámosladányi) körjegyzői hivatal helyiségében lesz megtartva. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők a körjegyzői hivatalnál.

NAGY Z., správný komisár

ČTK 4191.

Hirdetmény.

Prez. 554—17.33.

ČATA községnek telekkönyvi betétei az 1886 XXIX., az 1889 XXXVIII és az 1891 XVI. t.-cikk értelmében elkészítettven és a nyilvánosságnak átadván ez azzal a felszólítással tétetik közzé,

1. hogy mindazok, akik az 1886. t.-cikk 15 és 17. §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889 XXXVIII. t.-cikk 5 és 6. §-aiban és az 1891 XVI. t.-cikk 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889 XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891 XVI. t.-c. 15. §-a b.) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely tehereltélt átvételének az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1934. január 10-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési keresetnek annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886 XXIX. t. c. 16 és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5 és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis az 1934. január 10-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelése után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaitak bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889 XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1934 január 10-ig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható, záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg. — Egyuttal figyelmeztetek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersémdre egyszerű másolatokat is csatolták, vagy ilyeneket pótlólag benyújtának, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Okresný súd v Želiezovciach odd. pkn. dňa 10. júla 1933.

prednosta okr. súdu.

Különálló ház, Honvéd u. 46., mely áll 2 szoba, konyha és spsziből, október 1-re kiadó. Bővebbet Mángorló utca: 20 1046

Eladó Léván, Kálnai u. 34. sz. ház, 8 hold szántóföld, két drb kiültetett szőlő hajlékkal, két drb építésre alkalmas telek. Érdeklődni lehet ugyanott. 1063

Keresek butorozott szobát, lehetőleg teljes ellátással. Diplomás hivatalnok, férfi. Cim a kiadóban. 1064

4 lámpás rádió, minden árért eladó. Cim a kiadóban. 1065

Veszek szedret pálinkafőzési célokra. Ajánlatokat JAKAB ROSENZWEIG pálinkafőződe céghez Vrabé, kéretnek. 1066

Üzlethelyiség és lakás kiadó. Kálnai u. 26. 1067

Kiadó szoba, konyha. Ady utca 9. sz. 1069

Butorozott szoba aug. 1-től kiadó. Parttér 1. 1070

Furdőkád és kályha, jökarban levő jutányosan eladó. DENK szőlőháza. 1071

Eladó szőlő hajlékkal Ujkeresztgye. Érdeklődni lehet Kálvária-sor 4. szám alatt. 1072

Szoba, konyha és egy külön szoba kiadó. VII. utca 4. 1066

Butorozott szoba azonnal kiadó a betegszőlőző és polgári iskola közelében, Bába u. 6. szám alatti uj villában. 1073

Rövid, keresztzhuro zongora, o'csón eladó. Ladányi u. 7. 1074

Juranek Imre, hangszerkészítő mindennemű hangszer javítását vállalja Ladányi u. 7. 1075

Adómentes uj ház, komplett három szobás lakással, Honvéd utca 6. szám alatt eladó. 1076

Eladó borbélyüzlet a legforgalmasabb helyen. Cim a kiadóban. 1081

Eladó ház, Kossuth utcában. Érdeklődni lehet BLAU ZSIGMOND üzletében. 1082

Kaka gyöngyét, leánya fejboromat jul. 30-tól 7 K-ert butellazom Káka 14. szám alatt. BORCSÁNYI. 1083

Német és angol nyelvet tanít. ALSTER-né, Bel'csák-sor 2. 1084

Gelber: Munka, ami a cipő iparban akad, abból számomra is jutassanak. 1085

Eladó elköltözés miatt egy uj adómentes ház, mely áll 2 szoba, konyha, veranda. furdőszoba, kert és mellékhelyiségek. Honvéd u. 52. 1087

Banská Stiavnícán

a város központjában egy nagy üzlethelyiség, melyben ötven év óta nagy forgalmu,

fényes existenciát biztosító szesz-, bor- és sör-nagykereskedés van,

október 1-re BÉRBEADÓ.

Bővebbet: ö z v. H e l l J a k a b n é n á l, Vyhne.

MEGHIVÓ

Folyó év augusztus 6-án, (vasárnap)

VYHNE FÜRDŐN

megtartjuk a hagyományos

Anna-Bált

melyre a mélyen t. közönséget tisztelttel meghívjuk. Kezdeté este 9 órakor

Fürdőigazgatóság.

V Y H N E

Felvilágosítást ad: Vyhne fürdőigazgatósága és dr. Ungár Kálmán Bratislava, Stefaniková 23. Telefon szám 11-96.

természetes meleg vasas fürdő és hegyi klimatikus gyógyhely idegbántalmakban, női bajokban és vérérgességben szenvedők részére, ujonnan berendezett modern hidegvízgyógyintézetrel és szénsavas fürdőkkel.

Teljes penzió: lakás, ellátás (négyeszeri étkezéssel étlap szerint), l. oszt. vasasfürdő gyógy és zenedíjjal együtt naponta:

az elő és utóidényben

Kč 34-37

a főidényben Kč 37-42

Dietikus ellátás. — Köser vendégő is.

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladó

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István

ügyvéd, LEVICE

Kályhák! Kályhák!

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyszintén kályhák átrakását, tisztítását és vaskályhák samottozását szakszerűen és jutányos áron. - Új cserépkályhák állandóan raktáron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

Agárdy Zsigmond TEMETKEZÉSI vállalata

Ravatal, ravatalozás, üveges gyászkosci

Összesen: 100 Kč

Leszállított érc- és fakoporsó árak!!

Kérem a közönség pártfogását és bizalmát

HALÁSZATI cikkek.

Vadászfegyverek,

lőszer és robbantószer áruda!

ČZ motorkerékpárok.

Összes gyártmányú kerékpárok

és alkatrészek.

Egy „PFAFF”
birtokában lenni minden-
nap örömet jelent.
Kerjen prospektust!

Szakszerű javító műhely és kerékpár zománcolás!

Gramafon és lemezek,
utolsó felvételek!

Petrix elemek állandóan
raktáron!

BAROSKA J. mechanikus LEVICE

Telefon 130.

puskaműves

Kálnai utca 3.

Cserélje be

régi, telepes RADIO készülékét
modern váltóáramu hálózati

RADIO-ra!

Előnyös CSEREAKCIO elsőrendű,
szelektív TELEFUNKEN radio
készülékekben!

Cserélje ki

régi elgyöngült RADIO LÁMPÁIT
a legtökéletesebb TUNGSRAM
bárium lámpákra, amelyekért a gyár
IRÁSBELI JÓTÁLLÁST vállal!

HASZNÁLJA KI a Tung-
sram-gyár ezen egyedülálló
jótállási kedvezményét!

Minden igénynek megfelelő
radio készülékek, hangszó-
rók, anódpótlók, akkumulá-
tortöltők nagy választékban
és kedvező részletfizetésre!
Állandóan friss radio ele-
mek! Akkumulátorok szak-
szerű töltése és kezelése!

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

áruházában Léván.

Telefon: 14. Alapított 1881.